

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nayka.com.ua | № 11, 2021 | 25.11.2021 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.11.5](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.5)

УДК 657.36/37:005.412-021.387

*Л. В. Гуцаленко,
д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування,
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
ORCID ID: 0000-0001-5181-8652
М. І. Дем'янчук,
магістр, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
ORCID ID: 0000-0002-3366-7261*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО БАЛАНСУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*L. Gutsalenko
Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting and Taxation,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv
M. Demianchuk
Master's student of the Department of Economics,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv*

CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF FORMATION OF THE BALANCE SHEET IN CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

В статті окреслено критерії поділу країн на групи щодо використання Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Наведено причини обов'язковості введення МСФЗ для України. Сформовано групи об'єктів обліку, що означено Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та дано їм визначення. Означено інформацію, необхідну для розкриття у звіті про фінансовий стан господарюючим суб'єктом. Означено особливості формування відповідних форм фінансової звітності при переході на міжнародні стандарти обліку та фінансової звітності означені МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Окреслено відмінності між наповненням Звіту про фінансовий стан визначені національними нормативами та міжнародними стандартами. Акцентовано увагу на елементах, які безпосередньо пов'язані з оцінкою фінансового стану (активи, зобов'язання та власний капітал) означених Концептуальною основою фінансової звітності. Наведено класифікацію активів та зобов'язань за МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Дано характеристику поточних та непоточних активів. Означено класифікаційні ознаки поточних та непоточних зобов'язань. Виокремлено два способи отримання фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ: вести паралельний облік за МСФЗ або за підсумками звітного періоду трансформувати звітність, складену відповідно до національних стандартів, у звітність за МСФЗ. Окреслено сутність та особливості використання методу трансформації фінансової звітності. Виокремлено два способи трансформації фінансової звітності: трансформація на рівні проводок головної книги (оборотно-сальдової відомості) та трансформація на рівні фінансової звітності, складеної за національними стандартами. Означено особливості альтернативного методу трансформації фінансової

звітності. Згруповано переваги та недоліки способів формування інформації у звітності за умов паралельного обліку та трансформації фінансової звітності.

The article outlines the criteria for dividing countries into groups for the use of International Financial Reporting Standards (IFRS). The reasons for the mandatory introduction of IFRS for Ukraine are given. Groups of objects of accounting are formed, which are defined by the International Accounting Standards and given their definition. The information required for disclosure in the statement of financial position by the business entity is specified. The peculiarities of the formation of appropriate forms of financial reporting in the transition to international accounting standards and financial statements are defined in IAS 1 "Presentation of Financial Statements". The differences between the content of the Statement of Financial Position determined by national norms and international standards are outlined. Emphasis is placed on the elements that are directly related to the assessment of financial condition (assets, liabilities and equity) defined by the Conceptual basis of financial reporting. The classification of assets and liabilities under IAS 1 "Presentation of Financial Statements" is presented. The characteristics of current and non-current assets are given. The classification features of current and non-current liabilities are indicated. There are two ways to obtain financial statements in accordance with IFRS: to maintain parallel accounting in accordance with IFRS or the results of the reporting period to transform the reporting prepared in accordance with national standards, in accordance with IFRS. The essence and features of using the method of transformation of financial statements are outlined. There are two ways to transform the financial statements: the transformation at the level of general ledger entries (balance sheet) and the transformation at the level of financial statements prepared according to national standards. The peculiarities of the alternative method of financial reporting transformation are indicated. The advantages and disadvantages of methods of forming information in reporting under the conditions of parallel accounting and transformation of financial reporting are grouped.

Ключові слова: *Баланс; Звіт про фінансовий стан; концепція; Міжнародні стандарти фінансової звітності; паралельний облік; трансформація фінансової звітності.*

Key words: *The Balance Sheet; Statement of financial position; concept; International Financial Reporting Standards; parallel accounting; transformation of financial statements.*

Актуальність. У сучасному світі спостерігається збільшення обсягів прямих міжнародних інвестицій, розширення зовнішньоторговельних зв'язків між підприємствами. Глобалізація бізнесу зумовлює необхідність консолідації фінансової звітності, що спонукає все більше країн світу застосовувати Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). Поширення МСФЗ пояснюється тим, що фінансова звітність, має бути зрозумілою і достовірною всім користувачам, в т.ч. інвесторам. Тому, у 1973 році громадські бухгалтерські та аудиторські організації ряду країн створили міжнародну професійну неурядову організацію - International Accounting Standards Committee, IASC (Комітет з Міжнародних стандартів фінансової звітності, КМСФО). В рамках реорганізації в квітні 2001 року КМСФО був замінений на РМСБО (Рада з Міжнародних стандартів фінансової звітності, International Accounting Standards Board). Члени РМСБО відповідають за розробку і публікацію МСФЗ, а також за затвердження їх інтерпретацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження даної проблеми мають місце у працях як зарубіжних так і українських вчених, зокрема: Пальчук О. В., Савченко В. М., Рузмайкіна І. В. [1], Момотюк Л. С., Шкуліпа Л. В. [9], Івченко Л. В., Шипіна С. Б., Трачова Д. М., Сахно Л. А. та ін.

Формулювання цілей статті. Мета даної статті полягає у розкритті ролі, важливості та необхідності Міжнародних стандартів фінансової звітності в сучасному світі, виявленні відмінностей міжнародних та національних стандартів при формуванні фінансової звітності, виявленні способів формування фінансової звітності за МСФЗ та розкритті їх особливостей.

Виклад основного матеріалу дослідження. У світі сформувалась певна тенденція щодо застосування міжнародних стандартів фінансової звітності. Ця тенденція полягає в тому, що обов'язковість використання МСФЗ може бути закріплена відповідними державними документами. Умовно, за таким критерієм, країни світу можна розділити на 3 групи:

- в яких заборонено використовувати МСФЗ суб'єктам підприємницької діяльності, що не знаходяться у лістингу;
- керуються національними стандартами, які розробляються на базі МСФЗ. Використання МСФЗ дозволено всім суб'єктам господарювання;
- всі фірми використовують виключно МСФЗ.

Зрозуміло, що Україна відноситься до другої групи. Україна обрала шлях розробки національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), які ґрунтуються на основних концепціях МСФЗ [1, с.48].

Обов'язковість впровадження МСФЗ підприємствами України була обумовлена рядом причин:

- вимога іноземних інвесторів;
- доступ до міжнародних банківських ресурсів;
- отримання інформації нового рівня про фінансове положення компанії, яку національна система звітності не дає [1, с.55].

Згідно ч. 2 ст. 12¹ Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [2] та постанови КМУ від 11.07.2018 р. № 547 [3] фінансова звітність складається за міжнародними стандартами фінансової звітності публічними акціонерними товариствами, підприємствами – емітентами цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банками, страховиками, кредитними спілками, підприємствами, які провадять діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення, підприємствами, які належать до великих підприємств, а також підприємствами, які провадять господарську діяльність за такими видами:

- надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення;
- недержавне пенсійне забезпечення;
- допоміжна діяльність у сферах фінансових послуг і страхування, за винятком допоміжної діяльності у сфері страхування та пенсійного забезпечення.

Підприємства, крім тих що зазначені, самостійно визначають доцільність застосування міжнародних стандартів для складання фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності.

При складанні балансу необхідно керуватися об'єктами обліку, що означені МСБО, окремі з яких наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Об'єкти обліку за міжнародними та національними стандартами

Об'єкти обліку і звітності	МСБО	Визначення
Грошові кошти	МСБО 7	<i>Грошові кошти</i> складаються з готівки в касі і депозитів до запитання. <i>Еквіваленти грошових коштів</i> - це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості.
Запаси	МСБО 2	<i>Запаси</i> - це активи, які: а) утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу; б) перебувають у процесі виробництва для такого продажу або в) існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг. Запаси оцінюються за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації.
ВПЗ, ВПА	МСБО 12	<i>Відстрочені податкові зобов'язання</i> - суми податків на прибуток, що підлягають сплаті в майбутніх періодах відповідно до оподатковуваних тимчасових різниць. <i>Відстрочені податкові активи</i> - це суми податків на прибуток, що підлягають відшкодуванню в майбутніх періодах відповідно до: а) тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню; б) перенесення невикористаних податкових збитків на майбутні періоди; та в) перенесення невикористаних податкових пільг на майбутні періоди. <i>Тимчасові різниці</i> - це різниці між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в звіті про фінансовий стан та їх податковою базою.
Основні засоби	МСБО 16	<i>Основні засоби</i> - це матеріальні об'єкти, що їх: а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей; б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду. Собівартість об'єкта основних засобів слід визнавати активом, якщо і тільки якщо: а) є ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з об'єктом, надійдуть до суб'єкта господарювання; б) собівартість об'єкта можна достовірно оцінити.
Нематеріальні активи	МСБО 38	Нематеріальний актив - немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований.

Забезпечення та зобов'язання	МСБО 37	Забезпечення - зобов'язання з невизначеним строком або сумою. Зобов'язання - існуюче зобов'язання суб'єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди.
Курсові різниці	МСБО 21	Курсова різниця - це різниця, яка є наслідком переведення визначеної кількості одиниць однієї валюти в іншу валюту за різними валютними курсами.
Гарантовані виплати працівнику	МСБО 19, МСБО 26	Виплати працівникам - це всі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками. Гарантовані виплати працівникам - виплати, право на отримання яких, згідно з умовами програми пенсійного забезпечення, не залежить від подальшої роботи.
Довгострокові біологічні активи	МСБО 41	Біологічний актив - це жива тварина або рослина. Група біологічних активів - це сукупність подібних живих тварин або рослин.
Інвестиційна нерухомість	МСБО 40	Інвестиційна нерухомість - нерухомість, утримувана з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: а) використання у виробництві чи при постачанні товарів, при наданні послуг чи для адміністративних цілей, або б) продажу в звичайному ході діяльності.

Розкриття інформації відрізнятимуться для кожної статті, наприклад:

- а) статті основних засобів деталізуються за класами відповідно до МСБО 16;
- б) дебіторську заборгованість деталізують з виділенням сум до отримання від торгових клієнтів, до отримання від зв'язаних сторін, авансів виданих та інших сум;
- в) запаси поділяють на види відповідно до МСБО 2 «Запаси», такі як товари, основні та допоміжні виробничі матеріали, незавершене виробництво та готова продукція;
- г) забезпечення поділяють на забезпечення виплат працівникам та інші статті;
- г) власний капітал та резерви поділяють на різні класи, такі як сплачений капітал, емісійний дохід та капітальні резерви.

Суб'єкт господарювання повинен розкривати таку інформацію у звіті про фінансовий стан або в примітках:

- для кожного класу акціонерного капіталу:
  - кількість акцій, дозволених до випуску;
  - кількість випущених і повністю сплачених акцій, а також випущених, але не повністю сплачених акцій;
  - номінальну вартість однієї акції або факт відсутності номінальної вартості акцій;
  - узгодження кількості акцій в обігу на початок та на кінець періоду;
  - права, привілеї та обмеження, які супроводжують цей клас, включаючи обмеження з виплати дивідендів і повернення капіталу;
  - частки в суб'єкті господарювання, утримувані суб'єктом господарювання чи його дочірніми або асоційованими підприємствами;
  - акції, зарезервовані для випуску на умовах опціонів і контрактів з продажу, включаючи умови та суми;
- опис характеру призначення кожного резерву у власному капіталі [4].

Для відповідності МСБО 1 «Подання фінансової звітності» перша фінансова звітність суб'єкта господарювання за МСФЗ має містити принаймні три звіти про фінансовий стан, два звіти про сукупні доходи, два окремі звіти про прибутки та збитки (якщо їх подають), два звіти про рух грошових коштів та два звіти про зміни у власному капіталі та відповідні примітки, що включають порівняльну інформацію [5].

Форма і склад статей фінансової звітності визначаються Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» і наводяться у додатках 1 і 2 до цього Національного положення (стандарту) [6].

Можна зазначити, що основною відмінністю між МСБО 1 та НП(С)БО 1 є відсутність встановленого обов'язкового складу статей за міжнародним стандартом, у ньому наведено мінімальний склад статей, які повинні бути відображені в Балансі (Звіті про фінансовий стан).

Звіт про фінансовий стан повинен включати, як мінімум, наступні статті:

- а) основні засоби;
- б) інвестиційна нерухомість;
- в) нематеріальні активи;
- г) фінансові активи (за винятком сум, зазначених в г), є) та ж));
- г) інвестиції, обліковані із застосуванням методу участі в капіталі;
- д) біологічні активи;
- е) запаси;
- є) торговельна та інша дебіторська заборгованість;
- ж) грошові кошти та їх еквіваленти;

з) загальна сума активів, класифікованих як утримувані для продажу, та активи, включені у ліквідаційні групи, класифіковані як утримувані для продажу відповідно до МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»

и) торговельна та інша кредиторська заборгованість;

і) забезпечення;

ї) фінансові зобов'язання (за винятком сум, зазначених в и) та і));

й) зобов'язання та активи щодо поточного податку, як визначено в МСБО 12 «Податки на прибуток»;

к) відстрочені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи, як визначено в МСБО 12;

л) зобов'язання, включені у ліквідаційні групи, класифіковані як утримувані для продажу відповідно до МСФЗ 5;

м) неконтрольовані частки, представлені у власному капіталі;

н) випущений капітал і резерви, що відносяться до власників материнського підприємства.

У Концептуальній основі фінансової звітності зазначено, що елементами, які безпосередньо пов'язані з оцінкою фінансового стану є: активи, зобов'язання та власний капітал. Вони визначаються так:

а) актив - це ресурс, контрольований суб'єктом господарювання в результаті минулих подій, від якого очікують надходження майбутніх економічних вигід до суб'єкта господарювання;

б) зобов'язання - теперішня заборгованість суб'єкта господарювання, яка виникає внаслідок минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття із суб'єкта господарювання ресурсів, котрі втілюють у собі майбутні економічні вигоди;

в) власний капітал - це залишкова частка в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.

Актив визнається в балансі, коли є ймовірним надходження майбутніх економічних вигід до суб'єкта господарювання і актив має собівартість або вартість, яку можна достовірно виміряти.

Зобов'язання визнається в балансі, коли ймовірно, що в результаті погашення існуючого зобов'язання відбудеться вибуття ресурсів, які втілюють економічні вигоди, і суму, за якою буде погашено зобов'язання, можна достовірно виміряти [7].

Суб'єкт господарювання подає поточні та непоточні активи і поточні та непоточні зобов'язання як окремі класифікації у своєму звіті про фінансовий стан (таблиця 2).

Таблиця 2.

Класифікація активів та зобов'язань за МСБО 1 «Подання фінансової звітності»

Поточні активи	Поточні зобов'язання
Суб'єкт господарювання повинен класифікувати актив як поточний, якщо: а) він сподівається реалізувати цей актив або має намір продати чи спожити його у своєму нормальному операційному циклі; б) він утримує актив в основному з метою продажу; в) він сподівається реалізувати актив протягом дванадцяти місяців після звітного періоду; або г) актив є грошовими коштами чи еквівалентами грошових коштів (як визначено у МСБО 7), якщо немає обмежень щодо обміну чи використання цього активу для погашення зобов'язання принаймні протягом дванадцяти місяців після звітного періоду.	Суб'єкт господарювання класифікує зобов'язання як поточне, якщо: а) він сподівається погасити це зобов'язання в ході свого нормального операційного циклу; б) він утримує це зобов'язання в основному з метою продажу; в) зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду; г) він не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом як мінімум дванадцяти місяців після звітного періоду. Умови зобов'язання, які можуть, за вибором контрагента, привести до його погашення випуском інструментів власного капіталу, не впливають на класифікацію.
Непоточні активи	Непоточні зобов'язання
Включають матеріальні, нематеріальні та фінансові активи довгострокового характеру.	Фінансові зобов'язання, що забезпечують фінансування на довгостроковій основі і не підлягають погашенню протягом дванадцяти місяців після кінця звітного періоду, є непоточними зобов'язаннями. Якщо суб'єкт господарювання очікує та має намір рефінансувати зобов'язання або перенести його на пізнішу дату принаймні на дванадцять місяців після звітного періоду, згідно з існуючою кредитною угодою, він класифікує зобов'язання як непоточне. Зобов'язання класифікується як непоточне, якщо кредитор до настання кінця звітного періоду погодився надати пільговий період, що закінчується принаймні через дванадцять місяців після звітного періоду, протягом якого суб'єкт господарювання може виправити порушення та протягом якого кредитор не може вимагати негайного платежу.

Джерело: сформовано автором на основі [4]

Звітність, складену відповідно до МСФЗ, можна отримати тільки двома способами:

- вести паралельний облік за МСФЗ;
- за підсумками звітного періоду трансформувати звітність, складену відповідно до національних стандартів, у звітність за МСФЗ.

При паралельному обліку потрібне складання паралельного плану рахунків у форматі, відповідному МСФЗ, перенесення залишків з українського Плану рахунків на рахунки нового плану з одночасними коригуваннями та подальшим щоденним паралельним веденням обліку.

Трансформація - це сукупність процедур перетворення фінансової інформації, складеної за одними правилами, у звітні дані, складені за іншими правилами. Даний спосіб можна розділити ще на два способи:

- трансформація на рівні проводок головної книги (оборотно-сальдової відомості);
- трансформація на рівні фінансової звітності, складеної за національними стандартами [8].

Метод трансформації охоплює виключно статті фінансової звітності, а паралельне ведення бухгалтерського обліку забезпечує процес формування фінансової звітності за МСФЗ на основі відповідних бухгалтерських записів, зроблених упродовж усього звітного періоду. У зв'язку із цим, паралельний облік – найточніший, проте й найзатратніший метод. Кожен первинний документ реєструється і проводиться паралельно у двох фінансових системах. Таким чином, кожна господарська операція має бути відображена двічі: в системі обліку за правилами національних стандартів та в обліку за правилами МСФЗ.

Щодо альтернативного методу трансформації фінансової звітності – трансформації на рівні фінансової звітності, складеної за національними стандартами, то необхідність проведення усіх коригувань на рівні проводок головної книги (оборотно-сальдової відомості) зникає, спрощується процедура автоматизації процесу перенесення даних, оскільки немає необхідності прив'язувати до конкретного Плану рахунків та конкретного програмного забезпечення [9]. В таблиці 3 наведено переваги та недоліки способів формування інформації у звітності.

Таблиця 3.
Переваги та недоліки способів формування інформації у звітності

Спосіб отримання звітності	Переваги	Недоліки
Паралельний облік	паралельний облік підходить у випадках, коли сама компанія або її материнська компанія (особливо, якщо це іноземний інвестор) зацікавлена в постійному контролі за результатами діяльності звітуючої компанії, тобто керівництву компанії потрібно регулярно звертатися до звітності у форматі МСФЗ в оперативному режимі і отримувати максимально достовірні відомості.	компанії додатково потрібно буде або удосконалити діюче програмне забезпечення для ведення обліку за різними правилами, або придбати і впровадити нове, що приведе до значних фінансових інвестицій і значних витрат часу. До того ж, знадобиться залучення додаткових трудових ресурсів - наймання кваліфікованих робітників у фінансовий підрозділ компанії або звернення до консалтингових або аудиторських фірм.
Трансформація	процес можна автоматизувати, пов'язавши в програмному забезпеченні з даними рахунків українського регламентованого обліку; є можливість введення коригуючих проводок як за рахунками, так і за аналітичними угрупованнями, що забезпечить точніше надання залишків та оборотів за групами активів та зобов'язань; частина коригувань робиться не проводками, а безпосередньо на рівні перенесення даних до ОСВ за МСФЗ (перегрупування статей доходів та витрат та/або сальдо рахунків активів та зобов'язань)	складність автоматизації процесу перенесення даних, оскільки необхідно прив'язуватися до конкретного Плану рахунків та конкретного програмного забезпечення; коригуючі проводки "в розрізі субконто" можна робити тільки в повноцінній бухгалтерській програмі (у якій ведеться регламентований облік); коригуючі проводки на рівні ОСВ вимагають подальшого формування звітності за МСФЗ, потрібна розробка Плану рахунків за МСФЗ, яка ляже на плечі компанії.

Джерело: сформовано на основі [8]

Отже, паралельний облік більше підходить великим компаніям, яким необхідно постійно в оперативному режимі звертатися до звітності, він є найточнішим, проте потребує чималих затрат. За методом трансформації звітність за певний період можна переформатувати під потреби зовнішніх користувачів в кінці кожного періоду. Найпростішим можна вважати альтернативний метод трансформації, оскільки він має простішу процедуру автоматизації процесу перенесення даних і не потрібна розробка додаткового Плану рахунків.

Висновок. Узагальнюючи вище викладене, можна дійти висновку, що в умовах глобалізації бізнесу актуальною стає проблема складання фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності. Існує два способи отримання фінансової звітності за МСФЗ: паралельний облік та трансформація. Більшість віддають перевагу методу трансформації, оскільки він не вимагає від компанії суттєвих витрат та має нетривалий період складання звітності. При складанні Балансу необхідно враховувати вимоги МСБО 1

«Подання фінансової звітності», у ньому наведено мінімальний перелік статей, а також інформацію, яку потрібно розкривати у Звіті про фінансовий стан, а також враховувати Концептуальну основу фінансової звітності, де зазначено елементи, які безпосередньо пов'язані з оцінкою фінансового стану та умови їх визнання.

Список використаних джерел.

1. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія / О.В. Пальчук та ін. ; за ред. Г.М. Давидова. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем» , 2017. 248 с.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996-ХІV. Дата оновлення: 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 26.09.2021).
3. Про внесення змін до Порядку подання фінансової звітності : Постанова КМУ від 11.07.2018 р. № 547. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547-2018-п#Text> (дата звернення 26.09.2021).
4. Подання фінансової звітності : Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1) від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#n2 (дата звернення 28.09.2021).
5. Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності : Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1) від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text (дата звернення 28.09.2021).
6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 10.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 05.10.2021).
7. Концептуальна основа фінансової звітності від 01.09.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text (дата звернення 07.10.2021).
8. Загальні принципи трансформації фінансової звітності до формату МСФЗ: *Консультант бухгалтера*. 2013. № 46. С. 10 URL: http://cons.parus.ua/_d.asp?r=08TFU9d6a7a3f3887643dee446164d9700ecc (дата звернення 09.10.2021).
9. Шкуліпа Л. В. Трансформація фінансової звітності на IFRS: сучасні питання. *Молодий вчений*. 2016. № 8 (35). С. 48-54

References.

1. Palchuk, O.V. and others (2017), *Rozvytok bukhgalterskoho obliku v umovakh hlobalizatsii ta informatyzatsii suspilstva: monohrafiia* [Development of accounting in the conditions of globalization and informatization of society: monograph], PP «Eksklyuziv-System», Kropyvnytskyi, Ukraine, P. 248.
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed 26 September 2021).
3. Cabinet of Ministers of Ukraine (2018), Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On amendments to the Procedure for submission of financial statements”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547-2018-p#Text> (Accessed 26 September 2021).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), Submission of financial statements: International Accounting Standard 1 (IAS 1) dated 01.01.2012, available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#n2 (Accessed 28 September 2021).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), First-time Adoption of International Financial Reporting Standards: International Financial Reporting Standard 1 (IFRS 1) dated 01.01.2012, available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text (Accessed 28 September 2021).
6. Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 07.02.2013 № 73 “On approval of the National Regulation (standard) of accounting 1 "General requirements for financial reporting"”, Date of update: 10.08.2021, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (Accessed 05 Oct 2021).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), “Conceptual basis of financial statements”, available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text (Accessed 07 Oct 2021).
8. “General principles of transformation of financial statements to the IFRS format”, *Konsultant bukhhaltera*, 2013, vol. 46, p. 10, available at: http://cons.parus.ua/_d.asp?r=08TFU9d6a7a3f3887643dee446164d9700ecc (Accessed 09 Oct 2021).
9. Shkulipa, L. V. (2016), “Transformation of financial statements to IFRS: current issues”, *Molodyi vchenyi*, vol. 8 (35), pp. 48-54.

Стаття надійшла до редакції 27.10.2021 р.